

**Q&A ประเด็นถาม-ตอบเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (ระดับกรม)**

ลำดับที่	ถาม	ตอบ
1	การประกาศเจตจำนงสุจริตในการประเมิน ITA 61 ผู้บริหารจะต้องประกาศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษหรือไม่ และจะต้องมีการจัดกิจกรรมหรือประชุมเพื่อประกาศเจตจำนงหรือไม่	การเผยแพร่เจตจำนงสุจริตของผู้บริหารสูงสุด จะต้องดำเนินการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องจัดกิจกรรมหรือประชุมเพื่อเผยแพร่เจตจำนงสุจริต โดยหน่วยงานอาจจัดทำในรูปแบบประกาศ หรือสารจากผู้บริหาร เป็นต้น ซึ่งเจตจำนงสุจริตนั้นต้องแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบริหารงานให้สำเร็จตามพันธกิจของหน่วยงานอย่างมีธรรมาภิบาลด้วย
2	กรณีที่ผู้บริหารคนปัจจุบันของหน่วยงานเป็นผู้บริหารคนเดียวกันกับที่เคยประกาศเจตจำนงแล้วเมื่อปีงบประมาณ 2560 ดังนั้นในการประเมินรอบปีงบประมาณ 2561 จะต้องประกาศเจตจำนงอีกหรือไม่	ไม่จำเป็นต้องประกาศเจตจำนงอีกครั้ง แต่หน่วยงานจะต้องเผยแพร่ประกาศเจตจำนงทั้งภาษาไทยและอังกฤษผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ 2561 อีกครั้ง เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ง่าย
3	กลุ่มรายชื่อ external ที่เป็นกลุ่มผู้รับบริการหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เริ่มนับตั้งแต่ช่วงเวลาใด	โดยหลักการจะใช้ข้อมูลผู้รับบริการหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มารับบริการหรือมาติดต่อกับหน่วยงาน ใน 2 ไตรมาสแรก ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ กำหนดสิ้นสุดของข้อมูลอาจขึ้นอยู่กับเงื่อนไขด้านระยะเวลาในกระบวนการของผู้รับจ้างสำรวจข้อมูล และควรเน้นย้ำว่ากลุ่มผู้รับบริการหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ใช่กลุ่มผู้ส่งเอกสาร เพราะกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่ผู้รับบริการหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แท้จริง
4	ในข้อคำถามของแบบสำรวจเชิงประจักษ์ ข้อ EB 1(2) ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามรายการในตัวอย่างที่ระบุไว้ในคู่มือทุกข้อหรือไม่	จะต้องมีข้อมูลให้ครบทุกรายการ
5	การรับสินบนทุกประเภทนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง... ทำไม่ได้ ห้ามทำ ตัวอย่างเช่น กรณีของงานราชทัณฑ์: ห้ามรับสิ่งของเพื่ออำนวยความสะดวกเพื่อย้ายแดน เป็น Don't คือไม่ให้ทำ แต่มีส่วนใดที่เป็น Do (ทำได้)...ว่าในเรื่องของสินบน	การรับสินบนทุกรูปแบบเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง -ไม่ควรทำ (Don't) แต่การป้องกัน ควรทำ (Do) ยกตัวอย่างนิติบุคคล <ul style="list-style-type: none"> ● http://www.pttgcgroup.com/th/corporate-governance/anti-corruption-and-anti-bribery ● http://www.ch-karnchang.co.th/ajax/pop-05-anti_corruption ● http://ethics.nso.go.th/images/pdf/ITA/meetingITA61.pdf <p style="text-align: center;">ส่วนใหญ่เป็นตัวอย่างสำหรับนิติบุคคลที่เราจะนำไปประยุกต์ใช้ได้กับแต่ละหน่วยงานที่มีภารกิจการทำงานที่</p>

ลำดับที่	ถาม	ตอบ
		<p>ต่างกัน เช่น ราชทัณฑ์จะวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงานก่อนว่ามีความเสี่ยงเรื่องการรับสินบนทางช่องทางใดบ้าง ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัดจ้าง / ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง หรือเรือนจำทั่วประเทศ ออกมาตรการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ไม่ใช่มาตรการที่กว้างเกินไป</p> <p>นำไปสู่การปฏิบัติจนเป็น Life Style มีกลไก การกำกับดูแล การตรวจสอบและการประเมินผล ผ่านหน่วยงานรับผิดชอบ และผู้ตรวจประจำกระทรวงที่ผ่านมา การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการวางระบบในการติดตามของบางหน่วยงานที่ส่งมา จะเป็นภาพกว้าง ๆ ไม่ตรงกับบริบทการทำงานของหน่วยงานตนเอง ทำให้แก้ไขได้ไม่ตรงจุด เหตุเพราะขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยง process การทำงานโดยละเอียด</p>
6	<p>EB 8 การรับสินบน ในรายละเอียดต้องมีกรอบการรับสินบนทุกรูปแบบ หมายถึง เป็นกรอบในภาพรวมของทุกความเสี่ยงในหน่วยงานใช่หรือไม่ มีตัวอย่างของหน่วยงานใด ให้ศึกษารูปแบบได้บ้าง</p>	<p>การกำหนดมาตรการ กลไก หรือระบบในการป้องกันการรับสินบน ควรจัดทำในภาพรวมของหน่วยงาน โดยควรเริ่มต้นจากการประเมิน/ทบทวนความเสี่ยงในทุกภารกิจ ขั้นตอน หรือกิจกรรมการทำงานของหน่วยงานว่าเรื่องใดที่มีความเสี่ยงและมีโอกาสที่จะทำให้เกิดการรับสินบนได้ด้วยวิธีการใด และอย่างไร หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันการรับสินบนที่เหมาะสม โดยจะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และมีการกำหนดการกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามมาตรการ กลไก หรือระบบที่ได้กำหนดขึ้น</p>
7	<p>ขอสอบถาม EB 10 (2) กรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน สอดคล้องกับบริบทตามบริบทของหน่วยงาน ขอนี้วิเคราะห์ความเสี่ยงแล้วนำด้านที่มีความเสี่ยงมากที่สุดมาทำกรอบแนวทางการป้องกันของหน่วยงานใช่หรือไม่</p>	<p>การวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหน่วยงาน โดยทบทวนว่าพฤติกรรมการทำงานใดที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นแล้วหรือมีความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยอาจแบ่งเป็นความเสี่ยงระดับสูง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และความเสี่ยงระดับต่ำ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนหน่วยงานที่เหมาะสม โดยจะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม และมีการกำหนดการกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามมาตรการ กลไก หรือระบบที่ได้กำหนดขึ้น</p>
8	<p>การกำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบนที่มีความเสี่ยงสูง มีวิธีดำเนินการอย่างไร ขอให้ช่วยยกตัวอย่าง</p>	<p>กำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบน ตัวอย่างเช่น งานราชทัณฑ์ : ส่วนกลางออกมาตรการ เรื่องมาตรการป้องกันการรับสินบนในการปฏิบัติหน้าที่ของเรือนจำ ห้ามเจ้าหน้าที่อำนาจ</p>

ลำดับที่	ถาม	ตอบ
		<p>ความสะดวกับญาติในการฝากเงินกับ จนท/ห้ามรับของขวัญหรือสิ่งของเพื่ออำนวยความสะดวกในการย้ายแดน แล้วมีกลไกในการกำกับติดตามเรื่องดังกล่าว ผ่านผู้ตรวจประจำกระทรวง</p>
9	<p>เรื่องการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันการรับสินบนหน่วยงานมีการดำเนินการ ออกแนวทาง คำสั่ง แนวนโยบาย แผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว และกระทำต่อเนื่องมาก่อนที่จะมีคำถาม EB8 ปี 2561 จะต้องทำใหม่หรือไม่</p>	<p>ในประเด็นดังกล่าว หน่วยงานสามารถทำต่อเนื่องได้ โดยแสดงให้เห็นว่า ปีงบประมาณ 2561 ทำต่อเนื่องอย่างไรกับมาตรการที่กำหนดไว้ เช่นการกำกับติดตาม หรือจะปรับปรุงใหม่ให้กับสถานการณ์ปัจจุบัน และเสนอเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อสั่งการ</p>
10	<p>ปี 2561 มีเกณฑ์คะแนนบังคับที่ให้หน่วยงานต้องทำคะแนนในภาพรวม ต้องได้ไม่ต่ำกว่าเท่าไรจึงจะผ่าน</p>	<p>การประเมิน ITA ไม่มีเกณฑ์ผ่านหรือไม่ผ่าน หรือเกณฑ์ขั้นต่ำ มีแต่เกณฑ์ระดับผลการประเมิน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่รับการประเมินควรมีคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ตามที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดของแผนบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3(พ.ศ. 2560-2564)</p> <p>ทั้งนี้ ผลการประเมิน ITA ของแต่ละกรม จะมีการรายงานนายกรัฐมนตรี ควบคู่ไปกับการรายงานผลการประเมินส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา 44) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการประเมินรอบที่ 2 เช่นเดียวกับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560</p>
11	<p>ข้อมูล External ต้องเริ่มนับตั้งแต่เริ่มปีงบประมาณ 61 (1 ต.ค.60) เท่านั้น หรือสามารถนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนปีงบประมาณ 61 มาใช้ได้ด้วย</p>	<p>โดยหลักการจะใช้ข้อมูลผู้รับบริการหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มารับบริการหรือมาติดต่อกับหน่วยงาน ใน 2 ไตรมาสแรก ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561</p>
12	<p>ในการสำรวจแบบ internal คณะผู้วิจัยจะลงมาลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่หน่วยงานหรือจะใช้ระบบ online</p>	<p>คณะผู้วิจัยจะลงมาลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่หน่วยงานหรือจะใช้ระบบ online ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่หน่วยงานจัดส่งมาครบถ้วนตามที่โครงการกำหนดหรือไม่ กรณีที่ส่งข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือหากเกิดกรณีแบบสำรวจที่ส่งไปแล้วได้รับการตอบกลับจำนวนน้อย คณะผู้วิจัยจำเป็นต้องลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูลที่จังหวัดด้วยตนเอง</p>

ลำดับที่	ถาม	ตอบ
13	ข้อมูลอัตราค่าจ้างที่ให้กรอกในแบบฟอร์มทางอีเมลเกี่ยวกับภารกิจหลักและกำลังพล ข้อมูลดังกล่าวจะต้องเป็นจำนวนอัตราค่าจ้างตามกรอบหรือ ที่อยู่ปฏิบัติงานจริง และข้อมูล ณ เมื่อใด	ให้เป็นอัตราค่าจ้างที่ปฏิบัติงาน และข้อมูล ณ ปัจจุบัน และระบุวันที่จัดส่งข้อมูล เพราะข้อมูลในส่วนนี้จะนำมาวิเคราะห์ภารกิจและอัตราค่าจ้างที่มีอยู่ในหน่วยงานจริง ณ ปัจจุบัน
14	ข้อ EB 12(1) การมีคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานกรม มีมาตรฐานการปฏิบัติงานในรูปแบบการดำเนินงาน ตามระบบ ISO 9000 ซึ่งมีการปรับปรุงมาโดยตลอด ไม่ทราบว่าใช้ได้หรือไม่ ซึ่งมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีมาตรฐาน ตามเกณฑ์ (กอง ที่ได้รับ ISO 9000 เป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชน ออกหนังสือรับรอง)	<p>มาตรฐานการปฏิบัติงานนี้ หมายถึง แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งหน่วยงานจัดทำขึ้น</p> <p>และเมื่อหน่วยงานมีมาตรฐานการปฏิบัติงานแล้ว ก็จะต้องมีการตรวจสอบว่าเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งนั้นได้ปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือไม่ ซึ่งการตรวจสอบดังกล่าวจะต้องจัดทำเป็นมาตรการหรือการวางระบบอย่างเป็นทางการ โดยให้เป็นคำสั่ง/ข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องมีการทบทวนการตรวจสอบ ระบุวิธีการตรวจสอบ ขั้นตอนการตรวจสอบ และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง</p>
15	<p>เรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต จะเป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาจากเรื่องชี้มูลความผิดและเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต โดยเป็นเรื่องที่มีการไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องกล่าวหา ดังกล่าว ทั้งนี้ จะใช้ข้อมูลจากสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. และเป็นเรื่องที่มีมูลเหตุเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา โดยหักคะแนนจากดัชนีความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องชี้มูลความผิด หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จะหัก 5 คะแนน - เรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติให้ ไต่สวนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จะหักตามร้อยละจำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน 	<p>การหักคะแนนจากเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตจากสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. นั้น ขอชี้แจงตามประเด็นที่สอบถาม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีมีเรื่องชี้มูลความผิด หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จะหัก 5 คะแนน - กรณีมีเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จะหักตามร้อยละจำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนต่อจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานแต่รวมไม่เกิน 10 คะแนน เช่น กรณีมีมติให้ไต่สวนข้อเท็จจริง 10 เรื่อง มีเจ้าหน้าที่ 1,000 คน จะถูกตัด 1 คะแนน แต่กรณีมีมติให้ไต่สวนข้อเท็จจริง 150 เรื่อง มีเจ้าหน้าที่ 1,000 คน จะถูกหักเพียง 10 คะแนน <p>สูตรการคำนวณ</p> $\frac{\text{จำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน} \times 100}{\text{จำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทั้งหมด}} = \text{คะแนนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต (กรณีเกิน 10 หักเพียง 10 คะแนน)}$

ลำดับที่	ถาม	ตอบ
	<p>ต่อจำนวนเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานแต่รวมไม่เกิน 10 คะแนน</p> <p>ข้อนี้ หมายถึงการถูกขี้มูล ทั้งจาก ป.ป.ช.และแม้มีข้าราชการเพียง 1 ราย ของหน่วยงานนั้นถูก ขี้มูล หน่วยงานที่เข้ารับการประเมินจะถูกหัก 5 คะแนน ใช่หรือไม่</p> <p>กรณีมีมติให้ไต่สวนข้อเท็จจริง สมมติ มีเรื่องร้องเรียน 10 เรื่อง มีเจ้าหน้าที่ 1,000 คน จะ ถูก ตัด 10 คะแนน แต่ไม่เกิน 10 คะแนน ถูกต้องหรือไม่</p> <p>ช่วงมูลเหตุ เกิดตั้งแต่ ปี 2558 หมายถึงเริ่มตั้งแต่ 1 ม.ค.58 ใช่หรือไม่ และนับจนถึงวันสุดท้ายวันที่เท่าไร ของปี พ.ศ.2561 (จะนับ ไตรมาสที่ 2 หรือ 31 มีนาคม พ.ศ.2561)</p>	<p>- การขี้มูลความผิด หมายถึง เรื่องขี้มูลความผิดและเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตที่มีการไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องกล่าวหาดังกล่าว จากสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ในช่วงระหว่าง วันที่ 1 พ.ค. 2560 ถึง 30 มิ.ย. 2561 โดยจะต้องเป็นเรื่องที่มูลเหตุเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา ซึ่งช่วงเวลาเริ่มต้นเป็นช่วงเวลาต่อเนื่องจากการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยจะนับจนถึงไตรมาสที่ 3 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งสอดคล้องกับช่วงเวลาสิ้นสุดของการรวบรวมข้อมูลจาก แบบสำรวจ IIT EIT และ EBIT</p> <p>ทั้งนี้ การหักคะแนนจากเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตนี้ จะหักจากดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงานซึ่งมีคะแนนเต็ม 22 คะแนน</p>